

UDRUŽILI SE PROTIV DODIKA: Ne biraju sredstva, ali ponovo polomili zube

SKANDAL: KOMŠIĆ BESRAMNO SLAGAO, A OPOZICIJA U SRPSKOJ GA PODRŽALA

VUKANOVIĆ

- Kapitulirao je prije nego što sam to očekivao, jer sam bio ubijeden da će pod pritiskom javnosti pokazati malo više hrabrosti, dostojanstva i digniteta, da će se malo duže koprcati, otimati i pružiti otpor pritisku.

"Dodik je aktivno učestvovao u donošenju odluke u Presjedništvu BiH. Ovim glasanjem se krši dogovor iz Parlamenta RS-a odustajanjem od ključnog stava da nema donošenja odluka u zajedničkim institucijama BiH dok se ne razriješi pitanje nametnutog Inzkovog zakona. Nažalost, već viđeno, ovo je klasično nipodaštavanje najviše zakonodavne institucije Republike Srpske - Narodne skupštine", izjavio je Borenović.

Jelena Trivić, poslanica PDP-a u Narodnoj skupštini Republike Srpske (NSRS) komentarisala je jučerašnje učestvovanje Milorada Dodika na vanrednoj telefonskoj sjednici Predsjedništva BiH kazavši da je Dodik time pokazao da je "politički konvertit i najveći izdajnik srpskog naroda".

Sjednica Predsjedništva BiH nije održana 9. avgusta ove godine, sa zakašnjenem je saopšteno iz Službe za odnose s javnošću Predsjedništva BiH. Time je i zvanično potvrđeno da je predsjedavajući Predsjedništva Željko Komšić na najgrublji način slagao bh javnost da je pomenutog datuma održana sjednica na kojoj se razgovaralo o imenovanju Upravnog odbora Centralne banke.

Komšić je tada slavodobitno objavio je da srpski član Predsjedništva učestvovao u radu Predsjedništva, što je u opoziciji Republike Srpske protumačeno da je Dodik prekršio zaključke Narodne skupštine Republike Srpske i učestvovao u odlučivanju na sjednici Predsjedništva. Mediji bliski opoziciji u Srpskoj danima su se utrkivali u prenošenju spinova SDS-ovaca i njihovih kolega iz PDP-a, koji su tvrdili da je Dodik prekršio obavezujuće zaključke Narodne skupštine Srpske, te narušio dogovor o srpskom jedinstvu.

Nakon zvanične, ali zakasnjele potvrde iz Predsjedništva, jedino je jasno da su opozicionari „nasjeli“ na priče Željka Komšića i da su oni, trjuću javnost preko sebi bliskih medija u Republici Srpskoj, narušili srpsko jedinstvo i otvoreno stali na stranu hrvatskog člana Predsjedništva, koji više predstavlja Bošnjake. Ili je sve, možda, bio njihov sinhronizovan potez.

Podsjećamo, 9. avgusta je iz kabineta Željka Komšića saopšteno da je sjednica u toku, te da su on i član Predsjedništva BiH Šefik Džaferović glasali za imenovanje novog-starog sastava Upravnog odbora Centralne banke, ali da se satima čeka odluka srpskog člana Predsjedništva BiH Milorada Dodika. „Sjednica je u toku. Gospodin Dodik odugovlači sa izjašnjavanjem. Vjerovatno zato što se nekome obavezao da neće učestvovati u radu Predsjedništva BiH“, rečeno je tada za odabrane medije iz kabineta predsjedavajućeg Predsjedništva BiH.

Sutradan, 10. avgusta, iz kabineta Milorada Dodika je saopšteno da ni on, niti njegovi saradnici nisu učestvovali na telefonskoj sjednici. U demantiju je navedeno da telefonska sjednica uopšte nije održana. Šef njegovog kabineta Danijel Dragičević je rekao da je samo poslat imejl sa porukom „Nismo saglasni“, što se odnosilo za stav kabineta o održavanju sjednice, a ne za glasanje o imenovanju novog Upravnog odbora Centralne banke BiH.

V.Š.

Бан Милосављевић 浪人 @svetislavtisa

Razmišlja li iko šta znači zapravo velik suficit budžeta grada za prošlu godinu? Shvatate li da to znači jednim dijelom da su građani opterećeni više nego što je trebalo da grad funkcioniše? Pare ne stvara grad, nego građani. Nije ovo moja pamet, ja sam ovo samo usvojio

7:53 · 21 sep 21 · Twitter Web App

Ban Milosavljevic

Razmišlja li iko šta znači zapravo velik suficit budžeta grada za prošlu godinu? Shvatate li da to znači jednim dijelom da su građani opterećeni više nego što je trebalo da grad funkcioniše? Pare ne stvara grad, nego građani. Nije ovo moja pamet, ja sam ovo samo usvojio.

Aleksandra Pandurević @AleksandraPand

Objasnite mi šta se dešava: Sarajevo je prošle godine bilo bez vode koju su im onda prodavali iz I.Sarajeva. U I.SA danima traju restrikcije vode i to po 8 časova, a u SA se niko ne žali?

22:52 · 20 sep 21 · Twitter for Android

Aleksandra Pandurević

Objasnite mi šta se dešava: Sarajevo je prošle godine bilo bez vode koju su im onda prodavali iz I.Sarajeva. U I.SA danima traju restrikcije vode i to po 8 časova, a u SA se niko ne žali?

Kruger и 4 других се свиђа

Марија Тодоровић @Ziikiliki

Имате ли и ви осећај да полако ствари измичу контроли? Да срљамо у хаос невиђених размера?

17:37 · 20 sep 21 · Twitter Web App

Marija Todorović

Imate li i vi osećaj da polako stvari izmичu kontroli? Da srljamo u haos neviđenih razmera?

FAKTOR
Izdavač:
A Media d.o.o
Gundulićeva 33/4
Banja Luka

direktor i glavni i odgovorni urednik: Dražmi Miskin
zamjenici glavnog i odgovornog urednika: Slaviša Đurković, Zoran Šarenac
redakcija: info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba
marketing: marketing@faktormagazin.ba
faktormagazin.ba
štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka
Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 670
po rješenju broj 07.06/053-46/21-2
Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

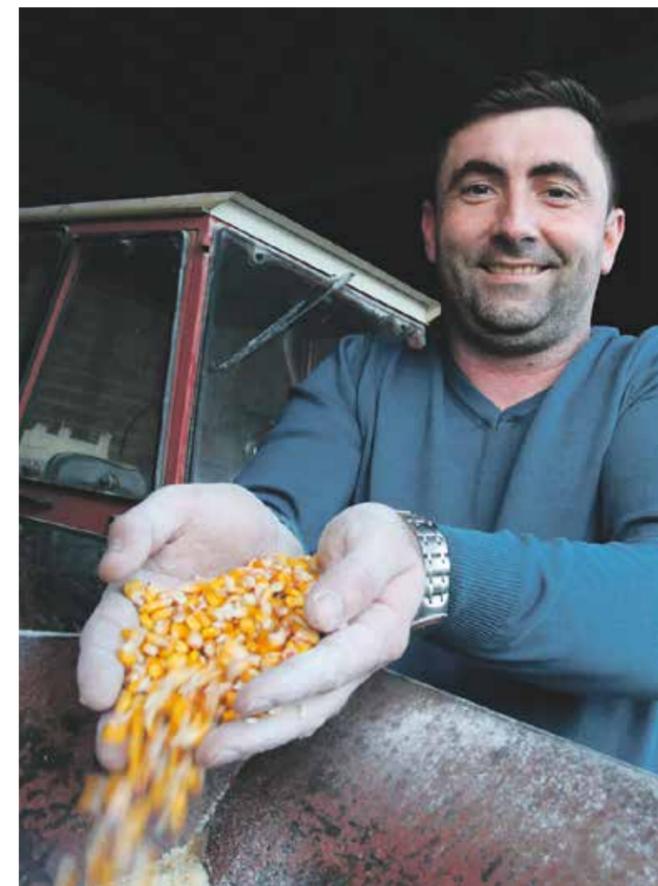
TOTALNA PROPAST: Kako je protekao dosadašnji mandat gradonačelnika Bijeljine

PAKUJ KOFERE I IDI! Godina koju su pojeli Ljubišini skakavci

Ljubiša PETROVIĆ FOTO: Simiša Pešalić, RAS Srbija

- Gradonačelnik od stupanja na dužnost ponavlja nekoliko mantri, a to su: narodni novac, transparentan i zakonit rad i stručni ljudi na odgovornim pozicijama. Međutim, dok se u hinduizmu smatra da se mantrama može steći duhovna moć i blagoslov, Ljubiša Petrović već devet mjeseci stiče samo ogorčenost građana i u narodu gomila nezadovoljstvo zbog nefunkcionisanja gradskih službi - ocjenjuju dosadašnji rad Ljubiše Petrovića odbornici Republičke stranke Srpske (RSS), najmlađe stranke u Bijeljini, napominjući da će dići obe ruke da se „narodni gradonačelnik vrati odakle je i došao i da se posveti poslu koji najbolje zna, a to je uzgajanje prasadi i junadi“.

Oni navode samo jedan primjer, a to je tvrdnja gradonačelnika da je Direkcija za izgradnju i razvoj grada Bijeljina od početka godine potpisala sa Gradom 34 ugovora u vrijednosti od 100.000 KM.

„On očigledno ne zna da podijeli te dvije cifre i prizna da je vrijednost svakog ugovora iznosila oko 3.000 KM. Osim toga, ako znate da je za bruto iznos mjesečnih plata u Direkciji potrebno 80.000 KM, onda je ostvarenih 100.000 KM za devet mjeseci, moglo bi se reći, smiješan iznos. A sve to je zasluga gradonačelnika“ – pojašnjava ju iz RSS-a.

Indikativno je da Ljubišu Petrovića više ne zastupa ni stranka koja ga je kandidovala za to mje-

sto. SDS je pod kontrolom Tomice Stojanovića, a poznato je da njih dvojica komuniciraju samo kada u posjetu Bijeljini dođe Mirko Šarović.

Ipak, gradonačelnik je pokušao da se umiješa u funkcionisanje SDS-a pa je dogovorio sa Mirjanom Orašanin da napusti tu partiju, i vlastitu bazu ostavi bez kluba odbornika u lokalnom parlamentu.

„Sve je urađeno da se pritisne Mirko Šarović i komandu lokalnim odplatom SDS-a prepusti Petroviću. Navodno je za taj naum dobijena „podrška iz Beograda“ gdje su nedavno u šetnji vidjeli Petrović i Orašanin.“

Šarović je ucijenjen i sa bliskim odnosom Petrovića i Nebojše Vukanića koji će, po svemu sudeći, svoju stranačku bazu proširivati na uštrb

stranke koja ga je i primila u svoj klub u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

SNSD čeka stav stranačkog rukovodstva u vezi sa imenom kandidata koji će zamijeniti Ljubišu Petrovića, s obzirom da su u Bijeljini po kuloarima već licitirali imenima budućeg kandidata te stranke.

„Gradonačelnik lupeta kao seoski čaj, vrijeđa, kleveće, glumi i kadiju i sudiju i to se više neće tolarisati,“ kažu u SNSD-u potpuno svjesni da je narod Semberije uvidio da

je napravio grešku prilikom izbora Petrovića.

Posebno mu zamjeraju što nije prihvatio pruženu ruku republičke vlasti i ponuđeni razvojni program.

I predsjednik „Pokreta za Bijeljina“ Milenko Mitrović kaže da za proteklih 300 dana od lokalnih izbora, od kada je na čelu Grada Ljubiša Petrović, nije napravljen niti jedan korak ka razvoju Bijeljine.

„Gradonačelnik i saradnici nisu pokrenuli niti jedan novi kapitalni razvojni projekat. Nema

novih investicija, industrijskih zona. Nije izgrađen niti jedan vodovod, nije asfaltirana ni jedna nova ulica, nema aktivnosti na zapošljavanju mladih“ navodi Mitrović i dodaje da, ako se ova agonija nastavi, on će se i u narednih 300 dana, umjesto razvojem Bijeljine, baviti tužakanjima, postavljanjem svojih prijatelja za direktore, izmišljajući prepreke zašto nešto ne može da se uradi u gradu, umjesto da nalazi brza i efikasna rješenja u koja su u interesu svih građana. Z.Š.

METAFIZIKA

„Pozivamo gradonačelnika da se iz metafizičkih visina „spusti“ u našu svakodnevnicu, da se probudi i prisjeti da je prihvatanjem funkcije prvog čovjeka grada preuzeo i određene odgovornosti“ navode iz skupštinske većine u Bijeljini.

Savjetnik srpskog člana Predsjedništva za pravna pitanja Milan Tegeltija pojašnjava za FAKTOR

SVE JE JASNO I JEDNOSTAVNO

Pod kojim uslovima Srpska može prihvatiti Kristijana Šmita?

Tegeltija: Uslov je jednostavan i jedan: stavljanje van snage zadnje odluke Valentina Incka o nametanju spornog zakona.

Milan TEGELTIJA

KOMŠIĆ najviše radi na samostalnosti Srpske

Bošnjački zvaničnici prisvajaju i privatizuju zajedničke institucije BiH, upozorava savjetnik srpskog člana Predsjedništva za pravna pitanja Milan Tegeltija u intervjuu za Faktor magazin ističući da oni, ali i Željko Komšić, koji je izabran glasovima bošnjačkog naroda, takvom uzurpatorskom politikom najviše rade na nezavisnosti Srpske. Ako se takvo ponašanje nastavi BiH će, kako kaže, za godinu-dvije biti u „komi“. Upozorava na uplitanje stranaca u pravosuđe BiH, kao i na to ko koga nezakonito prati i snima.

Ruši li predsjedavajući Predsjedništva BiH Željko Komšić BiH, jer iako su mu puna usta države, bez konsenzusa učestvuje u radu Generalne skupštine UN-a?

Tegeltija: Željko Komšić svojim uzurpatorskim i protivustavnim ponašanjem prisvaja zajedničke institucije BiH i na taj način ih, u stvari, direktno poništava. To znači da su Ustavne nadležnosti Predsjedništva, kao kolektivnog tijela koje odlučuje konsenzusom i procedure odlučivanja u predsjedništvu BiH, potpuno derogirane. Željko Komšić i podržavaoci i sljedbenici te politike dovode BiH u situaciju da se privatizuju institucije, da se one pretvaraju u institucije jednog, a ne sva tri konstitutivna naroda. U toj situaciji one se za Republiku Srpsku pokazuju kao otuđene i usmjerene

protiv nje. To daje legitimno pravo Republici Srpskoj da razmišlja o alternativni ostajanja u ovakvoj BiH u kojoj se ne poštuje Ustav i Dejtonski sporazum i narušavaju nadležnosti Republike Srpske i njenih predstavnika u zajedničkim institucijama. Prema tome, da rezimiram, ovakvim ponašanjem Željko Komšić, Šefik Džaferović, Bisera Turković i ostali nosioci te politike najviše rade na samostalnosti i nezavisnosti Republike Srpske.

Gdje vidite ovakvu BiH za jednu ili dvije godine?

Tegeltija: Teško da je uopšte vidim, ako se ovake uzurpacione politike iz Sarajeva nastave. Ako i bude postojala, biće to „država u komi i na vještačkom disanju“. **Da li se stranci, prvenstveno Amerikan-**

ci, miješaju u odluke određenih pravosudnih organa na nivou BiH?

Tegeltija: Strani faktor, od kad je uspostavljen pravosudni sistem BiH, na različite načine ostvaruje uticaj na pravosudni sistem na nivou BiH. Oni to i ne kriju.

Kako komentarišete to što još uvijek nije javno saopštena odluka Drugostepene disciplinske komisije Visokog sudskog i tužilačkog savjeta da je razriješila Gordanu Tadić dužnosti glavnog tužioca BiH i čitav taj postupak?

Tegeltija: Čitav taj postupak protiv Gordane Tadić je kompromitovan do te mjere da svaka njegova odluka više ne može biti zakonita. Radi se o očigledno montiranom postupku i projektu uklanjanja Glavnog tužioca u cilju preuzimanja potpune kontrole

i nad tom posljednjom karikom pravosudnog sistema na nivou BiH od strane SDA.

Smatrate li da je generalni direktor Obavještajno-bezbjednosne službe (OBA) Osman Mehmedagić umiješan u određene radnje nezakonitog praćenja i prisluškivanja i u vrijeme dok ste Vi bili u VSTS-u?

Tegeltija: Ja sam o tome već pričao javno. Ja sam nesporno bio nezakonito neprestano praćen, sniman itd. Gospodin Mehmedagić mi je rekao da to rade neki otuđeni dijelovi njegove službe, odnosno OBA-e. Toliko ja znam i toliko mogu da kažem.

Kritikovali ste Dražka Stanivukovića, jer se bavi nacionalnim temama kojima nije dorastao. Koliko njego-

vo i ponašanje drugih opozicionara u Srpskoj može nanijeti štete odbrani srpskih interesa u aktuelenom trenutku?

Tegeltija: Gradonačelnik svakog grada i opštine u Republici Srpskoj je izabran da se bavi problemima Grada u kojem je izabran, i tu ima toliko posla da ne bi imao vremena da se bavi bilo čim drugim sve i kada bi bio kapacitiran da nešto govori o nacionalnoj politici. Gospodin Stanivuković nije izabran, niti je dobio mandat da se bavi nacionalnim temama - nego temama grada i onim komunalnim. Pored toga, ima nedovoljno istorijsko-pravno-političko obrazovanje da bi mogao da se bavi krupnim nacionalnim politikama. Zbog toga svaka takva priča kakva je bila i zadnja može nanijeti štetu vođenju nacionalne politike Republike Srpske.

S.Đ.

ISPLIVALI PORAŽAVAJUĆI DETALJI:

Pod lupom rebalans
banjalučkog budžeta

EVO GDJE TROŠI
NARODNE PARE:

Stanivukovićevo rasipništvo umjesto ušteda!

U danima koji su pred nama, centralna politička tema u Banjoj Luci bez ikakve sumnje, biće predstojeći rebalans gradskog budžeta koji bi, kako stvari trenutno stoje, mogao biti bolno otrežnjenje za sve glasače Draška Stanivukovića. Za razliku od politike gdje je obmana birača svakodnevna rutina, budžetski brojevi su ipak egzaktni. Rebalans banjalučkog budžeta otkrio je da se u Stanivukoviću zapravo kriju dvije ličnosti: jedna, dok je bio opozicionar i druga, sada kada je postao gradonačelnik Banja Luke.

Predložena budžetska stavka „rashodi za stručne usluge“, a koje Stanivuković nije „vadio iz usta“ tokom predizborne kampanje kritikujući prethodnika za rasipništvo, najbolji je dokaz ispravnosti teze da političari u kampanji govore jedno, a poslije pobjede rade suprotno.

Vrijedi se podsjetiti da je, u već zahuktaloj kampanji, Stanivuković 9. februara prošle godine o ovoj budžetskoj stavci rekao sljedeće: „Izdvajanja za stručne usluge, koja uvijek opterećuju gradski budžet, smanjićemo za 2,4 miliona KM, a sredstva preusmjeriti u komunalnu infrastrukturu”.

Zanos ga je držao i poslije izborne pobjede, pa će tako 17. novembra prošle godine, u prvom intervjuu reći da stručnih usluga i izmišljenih savjetnika neće biti u Gradskoj upravi. A vrijeme, odnosno budžet, danas će pokazati da stručnih usluga i savjetnika ima znatno više nego u doba njegovog prethodnika Igora Radojičića.

Obećanja su jedno, a realnost nešto drugo. Tako je ovih dana Stanivuković predložio rebalans budžeta kojim se rashodi za stručne usluge „ne režu“, kako je onomad obećavao, nego upravo suprotno – rastu za cijelih 830.000 KM! Prema predloženom rebalansu, Stanivuković namjerava da za stručne usluge raskrči čak 3,78 miliona KM, odnosno 830.000 KM više u odnosu na ono što je njegov prethodnik Igor Radojičić „rasuo“ u 2020. godini.

Za razliku od Rado-

jičića koji je imao pet savjetnika, Stanivuković ih danas ima devet, a sve pod izgovorom da „tako nadomješćuje to što još nema načelnike odjeljenja koji suštinski nose posao u Gradskoj upravi“.

Stanivuković je, međutim, zaboravio napomenuti da savjetnici niti mogu, niti znaju da rade posao načelnika, tako da je ta izjava obično zamajavanje neupućenih. Odjeljenja vode takozvani ovlašteni potpisnici, dakle stručni ljudi iz odjeljenja, koji suštinski obavljaju posao načelnika, a da formalno ne nose tu titulu – tvrde naši izvori iz Gradske uprave.

Istovremeno, zapošljavanje cijele armije savjetnika dovelo je do značajnog rasta budžetske stavke „bruto naknada za rad van radnog odnosa“, koja je porasla gotovo za trećinu, odnosno za cijelih 28,5 odsto.

Povrh svega, sam predloženi rebalans otkrio je da nova gradska administracija nema nikakve osnove da sebi pripisuje ostvareni rast prihoda. Naime, u očekivani rast prihoda od 17 miliona KM uvršten je Radojičićev ostavljeni suficit (6 miliona KM), rast prihoda od PDV-a (koji nemaju veze sa Gradom jer se to po automatizmu proslijeđuje sa republičkog nivoa), te ukalkulisana donacija Srbije od 5,8 miliona KM. Iz ovoga je jasno koliko Stanivuković, zapravo, ima veze sa rastom prihoda. Čini se da je Stanivuković više specijalizovan za rashode.

B.V.

OVO JE ISTINA: SIMBOLIČNIH 85.000 KM

Takođe je interesantno da Stanivuković u javnosti tvrdi da je predloženi rebalans, kojim su planirani prihodi uvećani za 17 miliona, proizvod „ušteda na platama i rezanja drugih troškova“. Dokument rebalansa otkrio je, međutim, da ni ova tvrdnja ne odgovara istini, jer godišnje uštede na platama, prema ovom dokumentu, iznose simboličnih 85.000 KM.

„PREPISAO“ KAPITALNE INVESTICIJE

Gradonačelnik Stanivuković predložio je i dvogodišnji plan kapitalnih investicija koji je, kad se analizira, bukvalno prepisan iz programa njegovog prethodnika. Od 57 predloženih, čak 30 projekata preuzeto je od bivše administracije. Pored toga, predloženo je gotovo duplo manje kapitalnih projekata u odnosu na prethodni period.

NIKADA NIJE PONUDIO PROGRAM

Ako se uđe u analizu njegovih obećanja, potrebno je prije svega znati da on, i pored brojnih najava, nikada nije ponudio zvaničan predizborni program, u kojem bi predstavio šta misli uraditi u gradonačelnikom mandatu. Umjesto toga (program njegovog rivala Igora Radojičića, poredjenja radi, imao je 64 strane), Stanivuković je ponudio nekoliko obećanja, usmjeravajući energiju, prije svega, u kritikovanje onog što je u prethodnom periodu radila suprotstavljena politička opcija.

Predsjednik Odbora za pomoć Kosovu i Metohiji iz Republike Srpske Milorad Arlov upozorava

Milorad ARLOV

Kosovski Srbi pate najviše od svih Srba

Pripadnici kosovske specijalne jedinice od 20. septembra nalaze se na dva administrativna prelaza - Jarinje i Brnjak, nakon čega su uslijedili i protesti Srba, zbog recipročnih mjera koje je uvela Priština, a odnose se na sporazum o registarskim tablicama. Predsjednik Srbije Aleksandar Vučić rekao je, nakon sjednice Savjeta za nacionalnu bezbjednost, da se razgovaralo o novonastaloj situaciji nakon kriminalne akcije prištinskog režima i šestog po redu upada na sjeveru Kosova uz korištenje oklopnih transportera, dugih cijevi, maltretiranje lokalnog stanovništva, te neobavješćavanje gradonačelnika četiri opštine. Naglašava da Srbija traži povlačenje svih trupa koje su „upale“ na sjever Kosova i Metohije.

Jedino rješenje je povlačenje svih trupa sa sjevera KiM, povratak na pređašnje stanje, a onda možemo da idemo da razgovaramo – pojasnio je Vučić i zatražio hitan odgovor EU da li postoji Briselski sporazum o pravnom prometu. Smatra neprimjerenim izjave u kojima se Beograd i Priština izjednačavaju i krivica prebacuje na obe strane. Odbio je, kako je naveo „tobožnje kompromisno rješenje Kvinte koje bi unižavalo Srbiju“ te naglasio da će ta zemlja nastaviti da insistira na očuvanju mira, pune stabilnosti i sigurnosti, ali i pune sigurnosti za srpsko stanovništvo na KiM. Srpski predsjednik je istakao da će se, dok traje krizna situacija, pronalaziti rješenje za snabdijevanje srpskog naroda na KiM.

Arlov: Situacija na Kosovu i Metohiji je više od dvije decenije teška i napeta. Zahvaljujući upornosti Srba na Kosmetu oni i opstaju dole. Svjedoci smo raznih problema: zastrašivanja, pljačkanja i prebijanja. Ova nova situacija bila je i za očekivati. To je Priština i najavljivala. To što Srbi sada na sjeveru prolaze, u takvoj su situaciji Srbi na jugu već mnogo godina. Nemaju mogućnost da registruju automobil na srbijanskim tablicama. To je moguće samo u Kosovskoj Mitrovici. Sve ovo nije trebalo ovako da se dogodi. Ovo je necivilizovano; ovakvom presijom i silom, sa specijalnim jedinicama. Mislim da Kurti (premijer privremenih prištinskih institucija Aljbin), pravi sebi medijski prostor i reklamu prije izbora da bi „dobio na imidžu“, a da bi poljuljao Srbe. Srbija čini sve što može i crpi sve moguće demokratske načine da ne bi došlo do eskalacije. U ovoj situaciji u bilo kakvom obračunu - tu bi najgore prošli Srbi kojih na jugu i na sjeveru nema više od 100.000.

- Neće uvijek biti svega, ali osnovnih životnih namirnica na sjeveru Kosova i Metohije biće dovoljno da ljudi mogu normalno da žive - poručio je Vučić. Njima je proteklih godina pružana pomoć i iz Republike Srpske, koja dobro zna šta je sloboda i mir. U prikupljanju pomoći učestvovao je i predsjednik Odbora za pomoć Kosovu i Metohiji iz Republike Srpske Milorad Arlov, koji za Faktor magazin najavljuje i nove humanitarne akcije, jer su mu poznate muke koje prolaze kosovski Srbi. Arlov naglašava da je osim materijalne njima potrebna i moralna pomoć.

Situacija na Kosovu je od 20. septembra ponovo veoma napeta.

Nastavlja se nasilje nad Srbima, ali sada na novi način. Kako vidite dalji razvoj situacije?

Arlov: Mislim da će se ova situacija smiriti zahvaljujući toleranciji Srbije i tome što Srbi ovdje slušaju Srbiju i garancije predsjednika Vučića. Ogorčen sam na međunarodne organizacije kao što su KFOR, Eulex i druge koje sada čute. Razgovaram sa

ljudima tamo. Siguran sam da Priština bez zelenog svjetla Amerike ne bi to sigurno uradila. Ako je to uradila na svoju ruku, bez odobrenja Amerike, to će im se sigurno obiti o glavu, a mislim da jesu. Iscrpili su sve svoje mogućnosti u traženju rješenja za „nezavisno Kosovo“, koje ne može biti nezavisno ako ga Srbija ne prizna, pa makar ga čitav svijet priznao.

Rješenje se mora naći. Albanci i Srbi moraju zajedno živjeti na Kosmetu. Srbi čuvaju srpsko postojanje na Kosovu i Metohiji i oni su svetinja. Mi moramo da im pomognemo na svaki način i da stanemo uz njih. Od svih Srba na svijetu, oni najviše pate. Priština će ovo uvijek raditi dok ne budu sankcionisani od onih koji ih podržavaju i kontrolišu, a to je prvenstveno Amerika i mnoge evropske države.

Srbi na Kosovu žive jako teško. Pokušavamo im pomoći i mi iz Republike Srpske?

Arlov: Odbor za pomoć Kosovu i Metohiji, humanitarno udruženje građana, radi već punih 14 godina i pomažemo srpski narod. Bili smo prisutni u svim teškim situacijama, a od 2012. godine vodimo njihovu djecu i do sada je oko 5.000 djece sa Kosova i Metohije bilo u 32 opštine i grada u Republici Srpskoj i na tome se zahvaljujem svim lokalnim zajednicama, školama i porodicama. Naš veliki projekat je gradnja Dnevnog centra „Podrži me - 9. januar“ u Kosovskoj Mitrovici za djecu i mlade sa po-

teškoćama u razvoju. Planiramo da ga završimo do kraja godine.

Vlada Republike Srpske je na moju inicijativu sagradila stambenu zgradu gdje je podijelila stanove socijalno ugroženim porodicama, te dala kancelarije humanitarnim organizacijama. Stipendiramo petoro mališana zahvaljujući jednom humanom čovjeku koji daje 6.000 evra godišnje. Njima je potrebno nešto slično što mi radimo i pomažemo. Da znaju da nisu sami i da

ih podržavamo. Posebno mi je drago što smo Odbor i ja povezali opštine Republike Srpske i Kosova i Metohije. Muke su nam slične i zajedničke. Najslabija situacija sa narodom na Kosovu i Metohiji je sa Republikom Srpskom i sa srpskim narodom u Republici Srpskoj Krajini. Isti je to projekat i Kosova i Hrvatske, a to je da je što manje Srba. Nema generacije koja se nije borila za svoj kućni prag.

S.Đ.

ZASTRAŠIVANJE UOČI IZBORA

Registarske tablice su civilni poslovi i to bi se trebalo rješavati na normalan i na pravni način. Isto je bilo i za lične karte pa su ih ljudi mijenjali kada su vidjeli da je situacija teška i da se moraju uklopiti, jer nisu imali izbora. To je velika presija i zastrašivanje i to baš uoči izbora.

AUF WIEDERSEHEN! Evropa nakon odlaska Angele Merkel

KRAJ JEDNE ERE:

Ko će

naslijediti funkciju

njemačkog kancelara?

Angela MERKEL FOTO: Reuters

Nakon šesnaest godina njemačka kancelarka Angela Merkel se povlači i neće tražiti peti mandat na funkciji predsjednika vlade. Posljednjih deceniju i po Merkelova je sigurnom rukom vodila Njemačku, ali u velikoj mjeri i Evropu, kroz niz izazova sa kojima se kontinent suočavao: od evrozona i migrantske krize, pa do Bregzita i pandemije COVID-a 19. Odlazak Merkelove ostavlja veliku prazninu u najmnogoljudnijoj zemlji Evropske unije i najvećoj evropskoj ekonomiji. Neka od pitanja koja se postavljaju su: ko će preuzeti njenu funkciju, hoće li Njemačka zadržati vodeću poziciju u Evropi, ili će tu ulogu preuzeti Francuska, kako će se odlazak Merkelove odraziti na odnose Njemačke i Francuske, SAD, Rusije i Kine? Odgovori na ova pitanja biće jasniji nakon 26. septembra, kada su u Njemačkoj zakazani opšti izbori. Ko će biti novi kancelar još uvijek se ne zna. Ono što se zna je da to neće biti Angela Merkel.

I dalje najpopularnija

Pod vodstvom Angele Merkel njemački uticaj i snaga u evropskim, ali i svjetskim okvirima bili su neupitni. Stoga, brojni Evropljani, uključujući i većinu Nijemaca, smatraju da je njemačko „zlatno doba“ – završeno. To pokazuje istraživanje Evropskog savjeta za spoljne poslove sprovedeno u dvanaest zemalja, članica Evropske unije, među 16.267 osoba. Ipak, istraživanje pokazuje i da je popularnost Angele Merkel još uvijek velika. Većina ispitanika, njih 41%, izabralo bi donekadnu „Kraljicu Evrope“ za „predsjednicu Evropske unije“, kada bi takva funkcija postojala i kada bi na hipotetičkim izborima kandidati bili Angela Merkel i Emanuel Makron, predsjednik Francuske. Makron je dobio samo 14% glasova, dok je 45% ispitanika izjavilo da ne zna ili da ne bi glasalo. Angela Merkel je pobijedila Makrona u svih dvanaest zemalja učesnica ankete, uključujući i Francusku, gdje je za nju glasalo 32% ispitanika, a samo 20% za svog šefa države. Stručnjaci smatraju da Francuska, a posebno Emanuel Makron, čeka priliku da zamijene Njemačku kao evropskog lidera. Makron će pokušati da postane centralna evropska ličnost nakon odlaska Merkelove i nakon što Francuska preuzme predsjedavanje Evropskom unijom iduće godine.

Rejting stranke u padu

Kao i većina Evrope i Francuska pažljivo prati izbornu kampanju

u Njemačkoj. Predizborna istraživanja ne idu na ruku partiji Angele Merkel, Hrišćansko-demokratskoj uniji (CDU). Postoji velika vjerovatnoća da će izgubiti funkciju kancelara, koja bi nakon šesnaest godina, mogla da pripadne socijaldemokratama. Glavni kandidat hrišćanskih demokrata za kancelara je Armin Lašet, koji je na čelu stranke već zamijenio Angelu Merkel. Njega podržava i sestrinska stranka Hrišćansko-socijalna unija (CSU).

„Najbolji put za našu zemlju je federalna vlada pod vodstvom Hrišćansko-demokratske unije i Hrišćansko-socijalne unije sa Arminom Lašetom kao kancelarom, jer se njegova vlada zalaže za stabilnost, pouzdanost, modernizaciju i centralizam“, ocijenila je odlazeća premijerka Angela Merkel. Međutim, istraživanja pokazuju da popularnost njenog nasljednika opada. Prema istraživanjima javnog mnjenja, trenutno tek svaki deseti čovjek u Njemačkoj želi da Lašet naslijedi Angelu Merkel na poziciji kancelara. Istovremeno, raste popularnost kandidata Socijaldemokratske partije (SPD) Olafa Šolca, naročito nakon zajedničkih televizijskih debata u kojima su, osim njega, učestvovali Armin Lašet i kandidatkinja Zelenih Analena Berбок. U tim debatama dominiraju socijalne teme, pandemija, klimatski problemi, a ne spoljna politika i Evropska unija. Posljednje ankete pokazuju da raste popularnost i Socijaldemokratske partije na 25-26% glasova, dok se Unija CDU/CSU

kreće na 21-22%. Slijedi stranka Zelenih (15-16%), Liberali i Alternativa za Njemačku (po 11%) i Ljevica (6%).

Brojne mogućnosti postizbornih saveza

Nakon izbora moguće su različite koalicije. U slučaju da Socijaldemokrate dobiju šansu da formiraju vladu, oni će formirati najvjerovatnije uraditi sa Zelenima. To im neće biti dovoljno za većinu, pa im je potrebna još jedna članica koalicije Ljevica ili Liberali. Ljevica je proruski orijentisana partija i protivnik NATO-a, zbog čega nije realno da bude čla-

nica koalicije. Mnogo je vjerovatnija koalicija Socijaldemokrata, Zelenih i Liberala, takozvana „semaforska koalicija“, prema stranačkim bojama ove tri partije – crvenom, žutom i zelenom. Moguća je i koalicija, a ne bi bilo prvi put, koja bi okupila hrišćanske demokrate CDU-CSU, Liberala i Zelene, takozvana „jamajka koalicija“, jer stranačke boje podsjećaju na zastavu Jamajke. Naravno, moguća je i takozvana „velika koalicija“ koja bi okupila CDU-CSU i SPD, odnosno hrišćansko-demokrate i socijaldemokrate, koja je i sada na vlasti u Nje-

mačkoj. Ali, ni CDU, ni SPD nisu voljni da ponovo dijele vlast. Ono što je sigurno da niko ne želi za partnera Alternativu za Njemačku, krajnje desničarsku stranku, koja će prema prognozama, osvojiti oko 10% glasova. Ukoliko vladu formira lijeva koalicija to bi značilo da će Njemačka postati manje „štedljiva“, što više odgovara njenim evropskim partnerima. Odnos socijal-demokrata prema Rusiji je manje radikalno, a bivši kancelar Gerhard Šreder i član SPD-a, je predsjedavajući Odbora akcionara gasovoda „Sjeverni tok“. N.V.

LICEMJERNO:

— Čamil DURAKOVIĆ

Čamil Duraković mrzitelj Republike Srpske, ali ne i njenih novaca

Čamil Duraković je jedan od najglasnijih bošnjačkih političara kada treba napadati Srbe i prvi će prijaviti novinare za verbalni delikt, ali svoj kriminal uvijek pokušava „svaliti“ na druge. Do sada je protiv njega Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske podnijelo više krivičnih prijava, a vodilo se i nekoliko istraga zbog sumnje u (ne)zakonit rad dok je bio načelnik opštine Srebrenica. Međutim, kada god policija završi posao i podnese izvještaj, Duraković se ne libi da slaže da je meta srpskih napada samo zato što je musliman.

Nakon prošlih izbora i brojnih problema u Srebrenici u tom periodu, Duraković je obećavao kako će se odreći mandata, ali od toga, naravno, nije bilo ništa. Ugrabio je funkciju predsjednika lokalne Skupštine i ostao u fotelji sve donedavno. Smijenjjen je zbog neprimjerenog i nedoličnog ponašanja i istupa u svojstvu funkcionera lokalnog parlamenta, kao i kršenja poslovnika u vezi sa zakazivanjem sjednica.

Policija je „pročešljala“ dokumenta i utvrdila brojne propuste, dok je bio na ranijim odgovornim poslovima. Protiv Durakovića je 1. maja prošle godine podnesen izvještaj nadležnom tužilaštvu, zbog sumnje da je zloupotrebama službenog položaja prouzročio štetu od 100.000 maraka. Na teret mu se stavlja da je tokom 2015/2016. godine, u svojstvu načelnika opštine Srebrenica, kao investitora, obavio plaćanje većeg broja faktura ispostavljenih od strane izvođača radova o zimskom čišćenju lokalnih i nekategorisanih puteva na području te lokalne zajednice. Posao je potpisan, iako je sa istim izvođačem već bio zaključen ugovor o obavljanju navedenih poslova, čime je u ime opštine Srebrenica, izvršio plaćanje u iznosu od 70.441 maraka, iako to nije bilo ugovoreno, pojasnili su u policiji.

Takođe, Duraković se sumnjiči da je u istom svojstvu, suprotno Zakonu o javnim nabavkama, sa istim izvođačem zaključio

veći broj ugovora o izvođenju radova na sanaciji putnih pravaca, uređenju parking prostora i izgradnji prilaza i parcela u mjestu Potočari u ukupnom iznosu od oko 25.000 maraka.

Isplatio je novac po fakturama koje je ispostavio izvođač radova bez prateće dokumentacije iz koje bi se moglo utvrditi da li su i koji radovi, u kojoj količini, te u kom vremenskom periodu zaista izvođeni. Nakon što je podnesen izvještaj protiv njega, on je tvrdio da je to „policajska sprdnja“ i negirao nalaze istrage.

Međutim, Duraković ima još prijava. Samo poslije par mjeseci uslijedio je novi izvještaj protiv njega. Opet je sumnjive radnje otkrila Policijska uprava Zvornik. Tereti se da je, kao načelnik opštine Srebrenica, u februaru 2016. godine, iskoristio svoj službeni položaj i ovlaštenja i suprotno Statutu opštine Srebrenica, naložilo računovodstvenoj službi da sa računa opštine izvrši isplatu pozajmice jednoj osobi u iznosu od 2.440,20 maraka. Ta pozajmica je pravdana kao akontacija na paušal te osobe, koju isti nije vratio do danas, čime je opština Srebrenica oštećena za navedeni iznos, navodi se u prijavi od prije godinu dana.

Mještani Srebrenice ističu da ovo nisu jedine sporne radnje bivšeg načelnika.

Duraković je osoba koja često voli biti u centru pažnje, pa je tako prvi podnio krivičnu prijavu zbog, navodnog, negiranja genocida. Nakon što je bivši

KUSTURICA GA „DOBIO“ NA SUDU

Čamil Duraković izgubio je spor protiv proslavljenog srpskog režisera Emira Kusturice kome je bio dužan da plati 3.000 KM, kao i sudske troškove u iznosu od 322 maraka za vođenje parničnog postupka u Osnovnom sudom u Višegradu. Kusturica je tužbom od Durakovića i firme „Avaz-Roto pres“ tražio odštetu u iznosu od 12.000 KM zbog tekstova objavljenih u jednom sarajevskom dnevnom listu. Nekadašnji načelnik Srebrenice tvrdio je da je „srpski režiser inicirao izgradnju Nacionalnog parka Drina baš na mjestima gdje se prostire bošnjačka zemlja“.

UBIJAO DIVOKOZE

Okružno javno tužilaštvo Bijeljina pokrenulo je tokom 2019. godine istragu u vezi sa nezakonitim odstrelom divokoza u rejonu Crni potok i kanjonu jezera Perućac na području opštine Srebrenica. Mediji su tada pisali, da je prema nezvaničnim informacijama, jedan od učesnika u nezakonitom odstrelu divokoza i Čamil Duraković iz Srebrenice. varajući Zavod PIO i brisanjem staža, ostvario protivpravnu imovinsku korist u iznosu od 50.000 KM. Na taj način je oštetio budžet BiH, jer je primio najmanje deset plata.

visoki predstavnik Valentin Incko donio sporni zakon, Duraković je brže-bolje iskoristio priliku da pokaže suživot u praksi, te podnio krivičnu prijavu protiv novinara RTRS-a Branimira Đuričića. Taj slučaj, do danas, nije dobio sudski epilog. Ubrzo nakon prijave, Đuričić je uzvratno na-

javom kontratužbe. Zasnih godina, Duraković je često tvrdio da dobija prijete, ali to nikada nije uspio dokazati. Međutim, opet je za to okrivljivao političare iz Republike Srpske.

Javno se žalio, nakon što je prošle godine dobio poziv od Policijske uprave Zvornik da

bude saslušan kao svjedok u predmetu koji se odnosio na zloupotrebe položaja tokom izbora u Srebrenici. On je na društvenim mrežama napisao da mu MUP uzvraća udarac, što je iz policije isti dan demantovano uz obrazloženje da ga pozivaju kao svjedoka.

P.H.

Autor: Dani(j)el Simić

Dumanje o izboru Dume

U Rusiji se 2021. godine vodilo 4.400 kampanja za 255 mjesta u gornjem i isto toliko u donjem domu federalne skupštine. Istovremeno se na trodnevnom glasanju biraju i gubernatori oblasti i predsjednici saveznih republika. Iskreno, strani posmatrač na izborima može uočiti samo strateške prijetnje po demokratiju druge države. Onakve, kakvi zemlju opredjeljuju kao demokratsku ili ne. Pošto ovo nije moje prvo iskustvo sa biralištima u Rusiji, jer sam bio posmatrač i za vrijeme referendumu 2010. godine, mogu odgovorno da tvrdim da takvih prijetnji nema. Možemo diskutovati kakvi su izborni zakoni i društvena klima za neke zamišljene, idealne demokratske norme u Rusiji. Kao i u bilo kojoj drugoj zemlji. No, diskusije o tome da li je u Rusiji na snazi demokratsko uređenje, pogotovo u poređenju sa velikom većinom zemalja svijeta u kojima se to ne dovodi u pitanje – ne da ne može, već ne smije biti.

Toliko je propaganda Zapada zatrovala planetarno javno mnjenje, da Rusija mora u startu da se pravda. Umjesto, po univerzalnom pravnom pricipu, da dokazi budu obaveza tužioca. Zapadni mediji sasvim bezobrazno izlaze sa krilaticom: Da li češ vjerovati meni ili sopstvenim očima?

Rusija je pozvala, a predstavnici Evrosojuzua su odbili poslati svoje posmatrače. Odazvale su se 54 zemlje svijeta iz 17 međunarodnih organizacija. Inostrani posmatrači su bili poslanici iz 34 nacionalna parlamenta i funkcioneri 36 izbornih organa. Intelektualci, novinari, poslovni ljudi.

Lično sam posjetio više birališta u gradovima Rostov na Donu, Azov, Batajsk, Novo-

čerkask, Staročerkask, Aksaj. Razgovarao sa zvaničnicima i običnim biračima. Publici u Srpskoj je poznato da sam, što se autoriteta tiče, na svoju ruku. Tako sam jednom predložio da posjetimo biralište koje nije bilo na predviđenom spisku. Ne samo da u domaćini nijesu odbili prijedlog, nego je i na tom biračkom mjestu potpuno ista slika.

Na svakom su predstavnici opozicije i vlasti. Na pitanje imaju li posmatrači ikakvih primjedbi na izborni proces, dobijah jedan te isti odgovor: NE, SVE JE U REDU.

Posebno je licemjerno zato, da iste zapadne strukture i politike koje, recimo, izbore u državnoj zajednici BiH tretiraju kao fer i demokratske, diskvalifikuju ruski de-

mokratski proces. Ovo što mi imamo, teška je travestija po demokratskim standardima Vašingtona i Brisela samih.

U Rusiji, za razliku od nas, video-nadzor postoji na 96 odsto birališta. Polovina njih ima prenos uživo, a polovina snima sadržaj koji se, u oba slučaja, čuva godinu dana. U svih 85 subjekata Ruske Federacije su raspoređena posmatračka središta iz nečega što kod nas ne postoji, a moglo bi se na srpski prevesti kao Društveni dom (Общественная палата).

U Rusiji relativno odnedavno, kao i u Sjedinjenim Entitetima Amerike od 1938. godine, postoji Zakon o registraciji stranih agenata. Ukoliko ste finansirani iz inostranstva, to će biti naznačeno na plakatu sa

spiskom kandidata koji visi na glasačkom mjestu. I ne samo to. U toj koloni će pisati i koliko novca, ili druge vrste imovine ste propustili da prijavite, da kao kandidat posjedujete.

Posljednje, a najvažnije, u Dejtonskoj Dolini Plača postoji srednjovjekovna institucija poznata pod eufemizmom „visoki predstavnik međunarodne zajednice“.

Prije izbora sam u Moskvi učestvovao na međunarodnoj naučnoj konferenciji po imenu „Uloga građanskog društva na obezbjeđenju demokratskih standarda za organizaciju i provođenje izbora“. U svom izlaganju istakao sam da, dok ostatak svijeta na mom tematu raspravlja o „Modernim sredstvima uticaja na izbore u nezavisnim zemljama“,

ja sam u startu diskvalifikovan. U BiH, u tom pogledu nema ništa moderno. Niti je suverena zemlja.

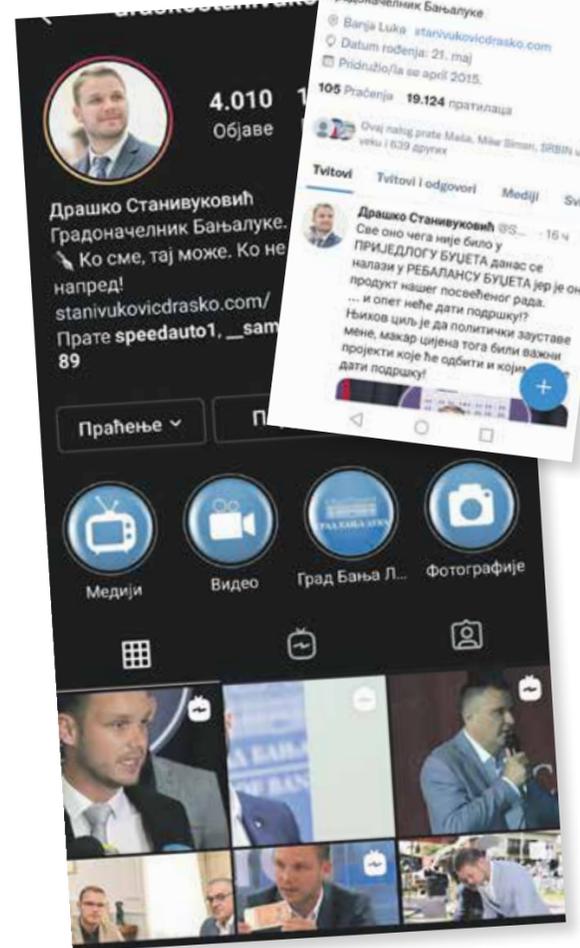
Četvrt vijeka od okončanja rata stranac, koji je niti biran, niti imenovan od izabranih predstavnika, kod nas ima ovlasti da uskraćuje ljudska prava, smjenjuje izabrane predstavnike, nameće izborni zakon i zakon o verbalnom deliktu.

Prišlo mi je potom mnogo učesnika i čestitalo na govoru uz riječi da je to nešto što prvi put čuju i da ne mogu vjerovati kako se u sred Evrope čini toliko nasilje. U ovakvim okolnostima, teški licemjери su svi oni koji se usuđuju komentarisati opšte uslove i rezultate izbora u drugoj zemlji.

Posebno u Rusiji.

RAZOTKRIVEN!

Draško Stanivuković zloupotrebljava položaj

Gradonačelnik Banje Luke Draško Stanivuković mogao bi se suočiti sa optužbama za zloupotrebu službenog položaja, nakon informacija da o trošku gradskog budžeta održava privatne profile na društvenim mrežama, saznaje Faktor iz dobro upućenih izvora bliskih ovom gimnazijalcu.

Kako tvrde, Stanivuković je u svoj kabinet zaposlio Vedrana Radivojevića koji se formalno vodi kao koordinator za digitalnu komunikaciju. Njegova neto plata iznosi 1.800 KM, dok se sveukupno, sa porezima i doprinosima, za njega mjesečno izdvaja oko 2.500 KM. Radivojević je, i prije zaposlenja u Gradskoj upravi, održavao Stanivukovićeve

privatne profile.

Pobjedom na izborima Stanivuković je iskoristio priliku da Radivojevića počne plaćati iz gradske kase, a ne iz vlastite kao do sada.

Njegovo zaposlenje bilo bi samo jedno u nizu stranačkih uhljebljavanja kakvih smo se dosta nagledali proteklih mjeseci, da Radivojević zaista radi u Gradskoj upravi. Naime, on se tu samo formalno vodi, a njegov stvarni posao je održavanje privatnih profila Draška

Stanivukovića i na tome je cjelodnevno angažovan. Radi se o klasičnoj zloupotrebi službenog položaja pošto se gradski budžet, kad se sve preračuna, na ovaj način godišnje ošteći za oko 30.000 KM – tvrde naši sagovornici.

Kako navode, Stanivuković bi uskoro mogao biti prijavljen za ovo krivično djelo, s obzirom na to da postoje brojni dokazi da se radi o otvorenoj zloupotrebi gradskog novca.

E.F.M.

**KAD ISTINA PROGOVORI:
Komisija za istraživanje stradanja
svih naroda u srebreničkoj regiji**

Naser Orić

SISTEMATSKO UNIŠTENJE SRBA PODRINJA:

Zločinci slobodno hodaju, a brutalno mučili i ubijali žene i djecu

Muslimanske jedinice teritorijalne odbrane iz Srebrenice, od ljeta 1992. godine, započele su plansku kampanju etničkog čišćenja srpskih sela u okolini Srebrenice, sa ciljem zauzimanja Bratunca i presijecanja Republike Srpske na dva dijela. Tokom ljeta i jeseni 1992. godine, većina snaga Vojske Republike Srpske bila je angažovana na proboju Koridora u Posavini, kako bi se okončala fizička i ekonomska blokada više od milion ljudi u Krajini i Republici Srpskoj Krajini, kao i borbama u Hercegovini, kojom je slomljen pokušaj hrvatske vojske da ovlada tim prostorom.

U uslovima kada se Vojska Republike Srpske još uvijek bavila organizovanjem i formiranjem Drinskog korpusa, muslimanske snage iz Srebrenice izvršile su niz planskih napada i zločina na prostoru te regije. Jedno od većih srpskih sela u Srebrenici, Podrava-

nje, napadnuto je 24. septembra, podsjeća se u završnom Izvještaju Komisije za istraživanje stradanja svih naroda u srebreničkoj regiji u periodu od 1992. do 1995. godine. Tada je ubijen 31 civil i pripadnik seoskih straža, nekoliko njih je zarobljeno, a selo je spaljeno. Srpsko selo Fakovići u opštini Bra-

tunac, spaljeno je 5. oktobra, a ubijeno je 28 civila i pripadnika seoskih straža, od čega 12 žena. Svega nekoliko dana kasnije (8. oktobra) u opštini Zvornik, u selima Šetići i Malešići, ubijeno je 14 civila i pripadnika seoskih straža srpske nacionalnosti. Veliki napad muslimanskih snaga iz Srebrenice

na srpska sela Bjelovac, Sikirići i Loznica u opštini Bratunac odigrao se 14. decembra 1992. godine. U ovom napadu ubijena su 62 lica srpske nacionalnosti, dok su mnogi Srbi, uglavnom žene i djeca, odvedeni u zarobljeništvo. Jedna grupa žena i djece, njih 17, razmijenjena je 6. februara 1993. godine.

Napadom na Skelane, od strane muslimanskih snaga sa sjedištem u Srebrenici, čije su akcije bile koordinisane od vojnog i političkog vrha iz Sarajeva, zaokružena je teritorija muslimanske enklave Srebrenica, etnički najčistijeg područja u ratnoj Bosni i Hercegovini. Do ovog perioda

muslimanske jedinice – nastavile su sa napadima na srpsku teritoriju, upućenim kako protiv srpske vojske, tako i protiv civila. Naser Orić je 1994. i 1995. godine pozivao strane reportere da im pokaže svoje ratne trofeje: video-kasete sa snimcima svojih „vojnih poduhvata“ na kojima su prikazane odrubljene glave i tijela Srba, spaljene kuće i hrpe leševa. Zlodjela koja je počinila muslimanska divizija pod komandom Nasera Orića temeljno su zabilježena. Kad je Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) napokon podigao optužnicu protiv Orića u martu 2003. godine, s tim da je i to vjerovatno urađeno kako bi se stvorio privid sudske nepristranosti, optužili su ga za ubistva tek sedam Srba, koji su mučeni i nasmrtnetučeni nakon što su ih njegovi vojnici zarobili, te za „bezobzirno uništavanje“ obližnjih sela. Bez obzira na to što se on otvoreno hvalio u zapadnim medijima o klanju srpskih civila, MKSJ navodno „nije pronašao dokaze da je bilo civilnih žrtava u napadima na srpska sela u zoni njegovog dejstvovanja“.

Srebrenica je u aprilu 1993. godine postala jedna od šest takozvanih „zaštićenih zona“ koje su štitile snage Ujedinjenih nacija. Međutim, Srebrenica nikad nije uspješno demilitarizovana: „Muslimani su u skladu sa tim predali oko 300 komada oružja, od kojih je veliki broj bio neupotrebljiv. Predali su i manju količinu teškog naoružanja za koje nisu ni imali zalihe municije. Dosta lakog ručnog oružja su sklonili i sakrili izvan grada“. Muslimanske snage – koje su u to vrijeme imale oko 5800 vojnika

– nastavile su sa napadima na srpsku teritoriju, upućenim kako protiv srpske vojske, tako i protiv civila. Naser Orić je 1994. i 1995. godine pozivao strane reportere da im pokaže svoje ratne trofeje: video-kasete sa snimcima svojih „vojnih poduhvata“ na kojima su prikazane odrubljene glave i tijela Srba, spaljene kuće i hrpe leševa. Zlodjela koja je počinila muslimanska divizija pod komandom Nasera Orića temeljno su zabilježena. Kad je Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) napokon podigao optužnicu protiv Orića u martu 2003. godine, s tim da je i to vjerovatno urađeno kako bi se stvorio privid sudske nepristranosti, optužili su ga za ubistva tek sedam Srba, koji su mučeni i nasmrtnetučeni nakon što su ih njegovi vojnici zarobili, te za „bezobzirno uništavanje“ obližnjih sela. Bez obzira na to što se on otvoreno hvalio u zapadnim medijima o klanju srpskih civila, MKSJ navodno „nije pronašao dokaze da je bilo civilnih žrtava u napadima na srpska sela u zoni njegovog dejstvovanja“.

U izvještaju Komisije se navodi i da se „upadljivo ističe i to što su zločini Nasera Orića i njegove vojske izbačeni iz konteksta dešavanja u srebreničkoj regiji u julu 1995. godine“. Podigavši optužnicu koja ne obuhvata Orićeve skandalozne zločine prije jula 1995. godine, MKSJ je izbjegao njihovo dovođenje u vezu sa masakrom u Srebrenici.

A.J.

SLJEDBENICI MUSLIMANSKOG BRATSTVA

Članovi Komisije za Srebrenicu u Izvještaju podsjećaju da je sredinom 1990. godine osnovana prva paravojna muslimanska organizacija u Podrinju, u Ustikolini, kod Foče. Pripadnici te ekstremne grupe zakleli su se na „Kur'an da će se, u ime Alaha, boriti za odbranu vjere“. Početkom 1991. godine osnovana je Patriotska liga, najorganizovanija i najmasovnija muslimanska paravojna formacija, praktično vojna formacija SDA, koja je svoju ideologiju temeljila na postulatima Muslimanskog bratstva. Jedan od vojnih ogranaka Patriotske lige bile su i Zelene beretke osnovane u Sarajevu 31. marta 1991. godine. U rad i djelovanje Patriotske lige bili su uključeni i članovi SDA iz Srebrenice, predsjednik Skupštine opštine Besim Ibišević, narodni poslanik u skupštini BiH Ibran Mustafić, kao i načelnik Stanice javne bezbjednosti Srebrenice Hamed Salihović.

NAPADALI IZ DEMILITARIZOVANE ZONE

Muslimanske snage u Srebrenici ni u jednom trenutku nisu dozvolile da budu razoružane, nego su na demilitarizovanu zonu gledali kao na utočište za reorganizaciju svojih vojnih potencijala iz kojeg bi ubuduće mogli da vrše dejstva po dubini Vojske Republike Srpske, o čemu svjedoči dokument u kojem Naser Orić, komandant 8. operativne grupe, 25. maja 1994. godine, traži od nadređenih da i njegovi borci, uzmu učešće u „oslobađanju zemlje“ tako što bi izvodili borbena dejstva u „pozadini agresora“. Od ljeta 1994. godine intenzivirala su se borbena dejstva 8. operativne grupe iz zaštićene zone po dubini Vojske Republike Srpske, pa je tako 12. jula izvršen artiljerijski napad na groblje u Bratuncu, tokom pomena za ubijene Srbe na tom području. Napadi su se nastavili i tokom oktobra, novembra, decembra, a posebno su intenzivni postali tokom proljeća i ljeta 1995. godine.

MASAKRIRALI 450 CIVILA I VOJNIKA

Prema borbenim izvještajima 28. divizije, koje je uputila komandi 2. Korpusa takozvane ARBiH imali su preko 30 izviđačko-diverzantskih akcija iz zaštićenih zona Srebrenice i Žepe na teritoriji Republike Srpske. Samo tokom nekoliko dana, počevši od 22. juna do 27. juna 1995. godine, pripadnici ove jedinice izvršili su tri veća napada iz zaštićene i demilitarizovane zone Srebrenice i pri tome ubili najmanje 47 vojnika i civila srpske nacionalnosti. Od sredine marta 1993. pa do polovine ljeta 1995. godine pripadnici 28. divizije ubili su oko 450 srpskih civila i vojnika na području oko Srebrenice. Svi ovi napadi izvršeni su u skladu sa ratnim nastojanjima i direktivama Generalštaba takozvane ARBiH.

UZELO MAHA:

Ni poslije šest godina nisu ugašeni centri radikalnog islama

Bilal BOSNIĆ

I CIA-u DIZALI NA NOGE!

Paradžemati i dalje šire strah u BiH

Višegodišnja borba sa ciljem da se ugase svi paradžemati u BiH nije urodila plodom, jer oni još uvijek postoje. Trebalo bi priznati da se njihov broj značajno smanjio u odnosu na period od prije pet ili šest godina, ali izlaskom Bilala Bosnića iz zatvora produbljen je strah da bi opet mogli dobiti na popularnosti.

Ovaj selefijski „predavač” koji je vrbovao teroriste za odlazak u Siriju, odležao je sedam godina zatvora jer je finansirao odlazak Samira Begića u Siriju. Mladić je prisustvovao Bosnićevim javnim predavanjima, a poginuo je kao pripadnik terorističke organizacije. Husein Bilal Bosnić je djelovao iz svog paradžemata u Bužimu, odakle je vrbovao mlade osobe za terorističke aktivnosti. U bezbjednosnim agencijama sada vlada zabrinutost da bi, izlaskom na slobodu, mogao dati novi impuls neformalnim vjerski ostrašćenim grupama zbog čega je pod stalnim nadzorom. Ove odmetnute zajednice islam tumače na veoma radikalni način, što izaziva strah i kod muslimana.

Prije šest godina se procjenjivalo da na području BiH postoji oko 70 paradžemata, a po podacima policije Republike Srpske 2018. godine bilo ih je više od 100. Svi se još sjećaju da je 2016. godine, zbog njihovog širenja i opasnosti ne samo za regiju, u Sarajevo dolazio i Džon Brennan, tadašnji direktor CIA-e. Sumnjalo se da su vebabije, koje su boravile u paradžematima, imale podršku pojedinih bošnjačkih političara, zbog čega još uvijek i postoje.

Islamska zajednica u BiH je od 2016. godine pokrenula aktivnosti čiji je cilj bio ukidanje takvih izdvojenih grupa, odnosno njihovo integrisanje u zakonite strukture. Većina je prihvatila poziv, ali neki su nastavili da djeluju i do

danas iako nije poznat njihov tačan broj. Prošle godine funkcionisalo je navodno 11 paradžemata.

Između Islamske zajednice i njih ne postoji službena komunikacija. - Islamska zajednica ne snosi nikakvu odgovornost za njihovo djelovanje, budući da nisu dio njene organizacione šeme. Njihovi stavovi i uvjerenja su rezultat njihovog razumijevanja vjere i života, to su, dakle, njihovi stavovi i nisu nužno podudarni sa našim. Za svoje postupke odgovorni su pred nadležnim državnim institucijama, kao i svako drugi – poručili su nedavno iz Rijasetu IZ u BiH.

I predsjednica Republike Srpske Željka Cvijjanović nedavno je ukazala da niko ne može tačno reći koliko je u BiH paradžemata i upozorila da čim taj problem privuče pažnju javnosti, svi pokušavaju „da se udalje”, a potom da ga „zamažu”. - Zato, kada mi pokrenemo tu temu, niko ni u ovoj zemlji, ni predstavnici zemalja Zapada, ni članice EU ne žele o tome da govore. A ja zaista vidim određene rizike kojima bi trebalo na adekvatan način prilaziti - rekla je predsjednica Republike Srpske. Stručnjaci za bezbjednost ističu da paradžemati predstavljaju opasnost za sve građane u Bosni i Hercegovini.

- To su grupe o čijim namjerama se malo šta zna. Vrlo malo naših ljudi je edukovano da se uspješno mogu nositi sa tom problematikom. Mislim da i pripadnici Obavještajno-bezbjed-

nosne agencije (OBA) nemaju dovoljno podataka i da se u ovom slučaju moramo oslanjati na regionalnu, evropsku i svjetsku saradnju kada je u pitanju suzbijanje ovog problema – ističu stručnjaci za bezbjednost. Jedan od njih, Dževad Galijašević, ranije je izjavio da paradžemati u BiH i dalje mobilisu ljude, jer ne postoje mjere vjerskih ni državnih institucija koje bi pokazale namjeru ukidanja tih paralelnih džemata.

- Paradžemati služe za prikrivanje povratnika sa sirijskog ratišta. Očigledno je da poglavar Islamske zajednice u BiH nije imao namjeru da ukida paradžema-

te, nego je samo težio da imovinu tih paralelnih džemata stavi pod kontrolu Islamske zajednice – rekao je ranije Galijašević.

Osnivanje paradžemata osmislio je radikalni osnivač vebabije zajednice u Gornjoj Maoči Nusret Imamović, za koga se sumnja da se još nalazi u sirijskoj pokrajini Idlib, jednoj od posljednjih uporišta El-Nusra Fronta. Nalazi se na američkoj listi deset najtraženijih terorista i za njega je raspisana i novčana nagrada. Tokom rata bio je pripadnik jedinice „El-Mudžahid”. Upravo paradžemat u Gornjoj Maoči kod Brčkog je bio jedan od

najopasnijih i najvećih paradžemata u BiH, odnosno vebabijско uporište. U ovom selu važili su posebni zakoni, a jedno vrijeme nisu dozvoljavali policiji ni da ulazi na „njihovu” teritoriju. Žene u ovoj „zajednici” nisu imale nikakva prava, a ni djeca nisu davali da idu u školu. Bezbjednosne agencije u BiH izvele su nekoliko akcija na području Gornje Maoče, ali nijedna nije dala poptune rezultate. Uvijek se sumnjalo da su vebabije, prije početka akcije, dobijale dojavu od bošnjačkih političara.

E.F.M.

NAJOPASNII NA SLOBODI!

Bilal Bosnić koji je nedavno izašao iz zatvora, borio se tokom rata u BiH u odredu El Mudžahid, dok je i danas poznat kao najistaknutiji ekstremistički samozvani imam, koji je robijao zbog regrutovanja boraca za ISIS. Bosnić i drugi radikalni „imami” poput njega odgovorni su za pretvaranje brdskih naselja i malih gradova na sjeveru BiH u minijaturne kalifate, zbog čega je „BiH postala kolijevka savremenog džihada”, upozoreno je i u izvještaju Nezavisne međunarodne komisije za istraživanje stradanja Srba u Sarajevu u periodu od 1992. do 1995. godine.

Bosnić je uhapšen u septembru 2014. godine u sklopu velike policijsko-pravosudne operacije pod nazivom „Damask” čiji je cilj bio da razbije mrežu koja je mladiće iz BiH regrutovala za takozvanu Islamsku državu.

Zajedno s Bosnićem uhapšeno je 15 osoba koje su bile povezane sa tom mrežom, ili su ratovali u Siriji i Iraku. Proglašen je krivim za podsticanje na terorizam i osuđen je 2015. godine.

Do hapšenja je živio i djelovao u Bužimu, u sjeverozapadnoj Bosni, gdje mu i sada živi porodica. Tamo je uspostavio svoj paradžemat.

MEKTIĆ NIJE VIDIO OPASNOST?!

Poslanik u Parlamentarnoj skupštini BiH Nikola Špirić ukazivao je svojevrmeno na problem paradžemata i pitao pod čijim su oni nadzorom. Međutim, u vrijeme najvećih problema po tom pitanju, dobio je više nego smiješan odgovor od tadašnjeg ministra bezbjednosti BiH Dragana Mektića.

- Šta je sporno? Šta su oni počinili? Kome su prijatna i kakva su prijatna? Ma on je tipičan primjer teškog kriminalca koji je sklon svim oblicima kriminaliteta – rekao je tada Mektić, te pokazao da je bio jedini funkcioner koji je, na jedan način, javno negirao taj problem čime je indirektno pružio podršku opasnim islamskim radikalistima.

Dok se institucije BiH međusobno tuže, građani Srpske ne mogu doći do svog novca!

NEDOPUSTIVO: Duguju milion KM vlasnicima vozila, a platiće i velike kamate

Građani Republike Srpske, kao i pravni subjekti, zbog greške u sistemu i nefunkcionisanja državnih bh institucija ispaštaju godinama. Ovaj put je priča u vezi sa osobama koje su prethodnih godina uvezile polovna putnička motorna vozila VW, Audi i BMW i polagale depozite na poseban račun Uprave za indirektno oporezivanje (UIO). Nakon naknadne provjere porijekla ovih automobila, UIO je donosila rješenja o povratu novca onim licima čija je dokumentacija bila vjerodostojna. Iako i sa pravosnažnim rješenjima, nešto više od njih 800 ni do danas nisu uspjeli doći do svojih para. Razlog za to? Apsurdna bh stvarnost!

Upravi kažu da su banke, sa sjedištem u Republici Srpskoj, prinudno „skinule“ novac sa njihovih depozitnih računa, iako na to nisu imale zakonsko pravo, jer se radi o uplatnim računima javnih prihoda. I tu se klupko zapetljalo, a oko 1,3 miliona KM nikada nije isplaćeno. Sporna je 2013. godina.

„Zbog nepravovremeno izvršenog poravnjanja u raspodjeli prihoda od indirektnih poreza, Republika Srpska je tužila UIO. Po okončanju sudskog postupka, presudom Suda BiH od 28. novembra 2013. godine, Uprava je obavezana da tužiocu, u ovom slučaju Vladi Republike Srpske, isplati iznos od 15.004.650,53 KM sa zakonskom kamatom počevši od 18. juna 2013. godine do konačne isplate“, pojašnjavaju u UIO. S obzirom da ta presuda nije izvršena u ostavljenom roku, Pravobranilaštvo Republike Srpske je pokrenulo postupak radi prinudne naplate dosuđenog iznosa, koji je započeo 24. maja 2018. godine. Sa računa banaka sa sjedištem u Republici Srpskoj, a koje su u sistemu Jedinštenog računa za koji je odgovorna UIO, izvršena je pljenidba sredstava u ukupnom iznosu od 4.662.767,95 KM. Od tog iznosa, a zaključno sa 30. junom 2021. godine, u UIO je zaprimljeno 820 rješenja za izvršenje povrata depozita građanima i pravnim licima u ukupnom iznosu od 1.343.931,41 KM.

„Uprava nije u mogućnosti izvršiti povrat sredstava, jer su sredstva na depozitnim računima prinudno zaplijenjena i

uplaćena u korist Republike Srpske“, pojasnili su iz te institucije.

Iako imaju izvršna rješenja u rukama, građani i pravni subjekti i dalje ne mogu doći do vlastitog novca. Neki od njih išli su i korak dalje, te su angažovali advokate i pokrenuli izvršne postupke. Trenutno je u Sudu BiH u toku 46 izvršnih i 27 parničnih postupka. U nekoliko završenih postupaka Sud BiH je donio odluke da se sredstva za povrat depozita iz carinskih postupaka građanima i pravnim licima isplate sa posebnog računa Ministarstva finansija i trezora BiH. Međutim, ovo ministarstvo je to odbilo uraditi. Čak je pokrenulo i nove postupke pred Sudom BiH u kojima je tužilo podnosiocima zahtjeva za povrat svojih depozitnih sredstava, ali da stvar bude apsurdnija: Ministarstvo finansija i trezora BiH tužilo je i Upravu za indirektno oporezivanje?!

S obzirom na broj onih koji još uvijek čekaju svoj novac, poznavaoци situacije su uvjereni da će se s pravom ići do zadnje sudske instance i da će svi dobiti svoj novac, i to sa zakonski predviđenom zateznom kamatom.

Uzimajući u obzir milioni iznos i vremensku distancu, postavlja se pitanje ko će odgovarati za štetu u budžetu institucija BiH za iznos kamata koje će, zasigurno, biti ogromne!? Jer neko ko nije savjesno radio svoj posao je prvo oštetiо građane i pravna lica, jer još uvijek ne mogu doći do svog novca, a potom i budžet BiH, budući da plaćaju naknade za izglubljene sudske postupke, kao i za zatezne kamate koje će na kraju morati biti plaćene. M.N.

DA PRESAVIJU TABAK

Dok se loptica prebacuje sa terena na teren na relaciji Upravni odbor UIO - Savjet ministara BiH - Sud BiH - Uprava za indirektno oporezivanje, građanima Republike Srpske, kao i pravnim licima, ne preostaje ništa drugo nego da budu uporni. Svi oni koji još uvijek nisu to uradili, trebalo bi da pokrenu izvršne postupke pred Sudom BiH za povrat novca koji im pripada. Možda će, onog trenutka kada se situacija dodatno zakomplikuje, odgovorni iz institucija BiH morati sjesti i konačno riješiti problem koji su sami prouzrokovali.

Vođa sarajevskog benda Zabranjeno pušenje, koje vodi Davor Sučić, alias Sejo Sakson, govorio je za FAKTOR o vremenu provedenom u pandemiji, kao i novom albumu koji će uskoro ugledati svjetlost dana.

Puno lakše je postati nego ostati zvijezda.

Kako je pandemija uticala na Vas? Jeste li dobili priliku da odmorite ili ste vrijeme iskoristili za rad na novim stvarima?

Sakson: Kao i sve estradne radnike, mene je žena uhvatila; kopaj baštu, sređuj podrum, kreči vidiš "kako se sve ofucalo", tako da sam iz pandemije izašao poprilično nabildan i nakvarcan, jer sam po čitav dan vani na suncu. Mogu reći da je prijala ta promjena. Poslije 30 godina potucanja, bilo je lijepo promijeniti rakurs i malo se družiti sa komšijama, ljudima i malo prebaciti u nižu brzinu. Malo srediti misli, a i dosta smo napravili materijala. Napravili smo nekih 17-18 pjesama. Imali smo priliku da na miru to radimo, jer su nas često prekidali koncerti i turneje i znali smo po dvije godine raditi ploču zbog tih prekida. Sada smo mogli, kao na početku, kao da smo demo bend, da sredimo svaku stvar i posvetimo joj dosta pažnje ili što se kaže, da to sve lijepo izbrusimo.

Jedan ste od bendova koji nisu održavali onlajn svirke. Jesu li Vama takvi koncerti besmisleni zato što nema publike ili je nešto drugo u pitanju?

Sakson: Onlajn imate svega; koncerata, spotova, cijeli svijet na dlanu, samo vam još mi trebamo sa svojim onlajn koncertom. Za mene je živi koncert trenutak istine svakog benda. Upravo zbog toga što možeš da vidiš reakciju, šta su tvoje pjesme uradile sa publikom. Za mene je to jedna sinergija koja je toliko dragocjena i ne može se tražiti na drugi

način i na drugom mjestu. Onlajn živa svirka je meni bliža spotu, a toga ima dovoljno. Nismo se upuštali u taj što kaže Đuro *malomezamori eksperiment*.

Najavili ste novi album, vaše nove ljubavne pjesme već postaju antologijske. Hoćemo li dobiti balade ili čvrst zvuk kao na albumu Sok i nevjericica?

Sakson: Ja se baš i nisam proslavio sa ljubavnim pjesmama. Tu i tamo smo neku uboli po sistemu i ćorava koka ubode neko zmo. Naš bivši pjevač Nele nije bio favorit žena i studentkinja, više su one voljele slušati Lošu (Plavi orkestar) i Žeru (Crvena jabuka). Ali eto... i mi smo imali Fikretu, Možeš imat' moje tijelo. Uvijek prevagne dosta politizovani i žestoki rok i mislim da smo ostali na tom kursu, tako da ni novi album neće biti izuzetak od toga.

Kada sagledate svu situaciju sa koronom, šta mislite šta ljudima teže pada: rat ili pandemija?

Sakson: Nema ništa goreg i strašnijeg od rata. Mada, i pandemija, osim toga što odnosi živote, imala je još jedan teško podnošljiv momenat. Taj strah od ljudi, odmicanje, ograđivanje, bijeg od komšiluka. Sve što sam ja volio, piti rakijice i družiti se s ljudima je palo u drugi plan i postalo nepreporučljivo. U ratu smo, bez obzira na granate i sav kaos, imali taj luksuz da se družimo, da se vidamo uz svijeće i kandilo, da slušamo muziku, da nam ljudi dolaze, da se ne bojiš kad te neko zagrlji ili kad nekom

pružiš ruku. Na momente je pandemija imala epizode koje nisu bile podnošljive.

Od posljednjeg koncerta prije pandemije, do prvog kada su dozvoljena okupljanja, jeste li primijetili razliku u publici?

Sakson: Razlika je toliko da su se ljudi poželjeli koncerata pa danas dolaze svi. I sponzoruše u minjacima i botoksiranim licima. Posebna je energija tog zajedništva koje se dešava samo poslije ovakvih teških iskušenja za ljude. Dolazi puno više ljudi, puno raznovrsnijih ljudi i ljudi su, čini mi se, puno bolje raspoloženi i puno ih je lakše podići. Imali su jednu apstinenciju i poželjeli su se zabavljati. Dolaze ljudi koji i nisu naša publika, što me u svakom slučaju veseli. Ovih 15-ak koncerata koje smo odsvirali su bili pod posebnim nabojem.

U pandemiji smo ostali bez velikih muzičkih imena poput Balaševića, Miše Aleksića, Džeja i drugih. Pjevača iz muzičkih programa je sve više. Vidite li da će neko od novih ostaviti veći trag na estradi ili je neophodan kantautor i lider koji će stvoriti legendu poput Azre, Zabranjenog pušenja, Riblje čorbe i slično?

Sakson: Nema formule uspjeha i nema putu koji bih mogao nekome da preporučim. Predviđjeti putanju nekog benda je veoma teško. Svako ima svoj put. Čudni su putevi Gospodnji i na razne načine su ljudi dolazili do popularnosti i slave. Ono što je bitno i što bih ja preporučio mladim ljudima, puno

lakše je postati neko i bitan, puno lakše nego ostati to. Svako iskušenje čovjeka koji se bavi kreativnim poslom je da ostane u sedlu i da traje godinama. Pojavljuju se ta iskušenja: pare, droge, neke nove koncepcije i ideje koje ljudi imaju i koje bi ljudi trebalo da usklade sa bendom i svojim saradnicima. Što je rekao Grunf iz Alan For-da, bolje častan uzimati, nego nečastan poraz. Ako vidite da to ne ide, ako u tome ne postizete uspjeh - bolje se uhvatiti nekog drugog posla.

Mnogo je vrata na koja se može zakucati i lijepo i kreativno provesti život. Nije velika tragedija ni ako propadneš u muzici. Ja sam to očekivao svaki dan, od trenutka kad smo izdali ploču, ali eto...kao što kažu - nije kome je dato nego kome je suđeno. Ostali smo još uvijek prisutni, publika nas zove i traži. Do kad će, ne znamo, ali ja ću biti srećan ovim životom koji sam živio i vremenom koje sam proveo u muzici kada to više ne bude moguće.

N.M.

IGRE BEZ GRANICA: Koliko često prijatelji postaju ljubavnici?

DOKAZ JE TU: Od strasti se ne može pobjeći!

Nova studija objavljena u američkom časopisu Social Psychology and Personality Science (Socijalna psihologija i nauka o ličnosti), sugerira da će romanse, gdje partneri počinju prvo kao prijatelji, a ne kao stranci ili poznanici, vjerovatno biti pravilo, a ne izuzetak u romantičnim vezama. Međutim, ova činjenica decenijama je zanemarevana u istraživanjima o emotivnim odnosima.

Nova studija objavljena u američkom časopisu Social Psychology and Personality Science (Socijalna psihologija i nauka o ličnosti), sugerira da će romanse, gdje partneri počinju prvo kao prijatelji, a ne kao stranci ili poznanici, vjerovatno biti pravilo, a ne izuzetak u romantičnim vezama. Međutim, ova činjenica decenijama je zanemarevana u istraživanjima o emotivnim odnosima.

„Postoji više puteva koji vode do romantičnih veza, ali nauka o odnosima ne odražava ovu stvarnost”, kažu autori studije koju vodi Danu Stinson sa Univerziteta Viktorija u Kanadi.

Njihovo istraživanje otkriva da su se studije

o tome kako započinju emotivni odnosi, a koje su objavljene u popularnim časopisima, u većini fokusirale na romansu koja je zaokupila među strancima i u velikoj mjeri previđaju romantiku koja se razvija među prijateljima. Ovaj ograničeni fokus mogao bi biti opravdan ako je prva inicijacija prijatelja bila rijetka ili nepoželjna, ali najnovija istraživanja otkrivaju suprotan stav.

Tačnije, istraživači su procijenili da 68 odsto romantičnih veza počinje iz prijateljstva. Ovaj zaključak se zasniva na podacima o samoizjavi studijama iz sedam odvojenih studija u kojima je 1897 ljudi zamoljeno da odgovori na sljedeće pitanje: „Kakav je bio vaš odnos sa partnerom prije

nego ste postali romantično povezani?”. Ponudeni odgovori su bili: prijatelj, prijatelj prijatelja, poznanici, radili zajedno, nikada se ranije nisu sreli (stranci) i ostalo.

Međutim, istraživači su također otkrili da se približno 80 odsto objavljenih istraživanja fokusiralo na put od „romantične veze sa poznanikom ili strancem“. Osim toga, samo mali dio studija istraživao je romantični put „prvo prijatelji“, navodi se u tekstu američkih novina Psychology today (Psihologija danas).

„To znači da polje bližih odnosa ima samo djelimično razumijevanje kako romantične veze zapravo počinju“, izjavili su istraživači.

Da bi bolje razu-

mjeli dinamiku puta od prijatelja do ljubavnika i romantike, naučnici su zatražili od učesnika istraživanja da procijene neke od kvaliteta njihovih romantičnih veza. Otkrili su da je put od prijatelja do ljubavnika uglavnom ocijenjen kao najbolji način za započinjanje romanse; bolji od susreta preko zajedničkih prijatelja, bolji od sastanka u školi ili na fakultetu i bolji od sastanka na poslu. Zanimljivo je da su ljudi gledali na romanse započete na društvenoj mreži ili na sastanak „naslijepo“ kao dva najgora moguća načina za započinjanje romanse.

Druga istraživanja sugeriraju da fizička privlačnost može odigrati važnu ulogu na putu od prijatelja do ljubavnika i romantike. Studija iz 2015. godine pokazala je da: što su različiti parovi bili prilikom ocjenjivanja fizičke privlačnosti, to su se duže poznavali prije nego su ušli u romantičnu vezu. Drugim riječima, parovi koji su se poznavali manje od godinu dana prije veze bili su podjednako fizički privlačni (privlačni muškarci sa privlačnim ženama, ne baš privlačni muškarci sa ne tako privlačnim ženama). Ipak, parovi koji su se poznavali više od godinu dana prije veze nisu pokazali dokaze o sličnosti u fizičkoj privlačnosti.

Naučnici su također otkrili da je samo 18 odsto ljudi prijavilo da su njihovi prijatelji namjerno to postali, jer su bili romantično privučeni ili zainteresovani za tu osobu. Bilo je mnogo češćih situacija da se ljudi prirodno sprijatelje, a zatim

NAJBOLJI NAČINI DA ZAPOČNETE VEZU

- Prijateljstvo postaje romantična veza
- Preko zajedničkih prijatelja
- U školi/univerzitetu/fakultetu
- Na društvenom okupljanju ili zabavi
- U vjerskoj zajednici
- Kroz rad
- Kroz porodične veze
- U baru ili društvenom klubu
- Putem socijalnih mreža i društvenih medija
- Preko usluga za upoznavanje na mrežama
- Sastanak naslijepo

REKLI SU „DA“: Svjetski šampion Nemanja Majdov i njegova dugogodišnja djevojka Anja Lojpur

SLAVLJE ZA PAMĆENJE: Na ovom vjenčanju svi su željeli da budu

Reprezentativac Srbije u džudou Nemanja Majdov osvojio je brojne medalje, ali se ni o jednoj nije toliko pisalo kao o njegovoj ženidbi prošlog vikenda.

Na svadbenom veselju svjetskog prvaka i njegove, sada već supruge, Anje Lojpur među brojnim gostima u Sokocu su bili i najbolji teniser svijeta Novak Đoković, kao i srpski član Predsjedništva Bosne i Hercegovine Milorad Dodik.

Poznati su kao ljubitelji dobre pjesme koji se nerijetko late mikrofona, pa su u medijima među prvima isplivale baš te fotografije i snimci.

Portali su se utrkivali o bombastičnim naslovima ove, kako su je prozvali, „svadbe decenije“, tokom čije proslave nije nedostajalo iskrenog prijateljstva, emocije i druženja. Teško da će se u srcu Romanije, ali i šire, uskoro nešto slično ponoviti!